

تحلیل تاثیر نئولیبرالیسم بر شهر و شهرسازی سنگاپور

دکتر مصطفی دهقانی^۱، مینا یزدانمهر^۲

۱دانشکده شهرسازی دانشگاه هنر تهران، mostafa2936@gmail.com

۲دانشکده جغرافیا و برنامه ریزی شهری اصفهان ، yazdanmehrmina@yahoo.com

۱- چکیده- نئولیبرالیسم بواسطه جهانی شدن اقتصاد و تحرک سرمایه ی بین المللی و با سیاست های نظیر رفع محدودیت های نظام کسب و کار، گسترش حقوق مالکیت، خصوصی سازی، مقررات زدایی، تفویض اختیارات دولت و نظایر آن، به طور ویژه بر نظام برنامه ریزی شهری سنگاپور در سطوح مختلف، تاثیر گذاشته است. در این پژوهش، با روش توصیفی- تحلیلی و با استفاده از روش اسنادی، به بررسی نقش نئولیبرالیسم بر شهر و شهرسازی سنگاپور و سیاست های نئولیبرالی نظیر بازاریابی شهری، توسعه شهری با جذب طبقه ی خلاق، کارآفرینی شهری، مشوق های اقتصادی توسعه، رقابت مناقصه ای، مشارکت بخش خصوصی در زیرساخت های حمل و نقل، بازار زمین و مسکن و مانند آن در سنگاپور پرداخته شده است. نتایج پژوهش نشان می دهد که در ارتباط با توسعه نئولیبرال سنگاپور، می توان سه عامل اصلی را به عنوان شالوده موثر بر روند جهانی شدن و نئولیبرالیزه شدن سنگاپور ارائه کرد: چشم- انداز بلندمدت و تلاش های مداوم به سوی یکپارچه کردن سنگاپور به اقتصاد جهانی؛ رویکرد دولتی توسعه ای در جهت دهی به تغییرات اجتماعی- اقتصادی و توسعه شهری؛ و سیستم برنامه ریزی شهری عمل گرا که اجرای چشم- اندازهای دولت را تسهیل می کند.

واژگان کلیدی: نئولیبرالیسم، برنامه ریزی شهری، جهانی شدن، سنگاپور.

۲- مقدمه

نئولیبرالیسم تأثیر قابل توجهی بسیاری بر سیاست های شهری داشته است. در واقع، این برای برنامه ریزی مهم است که چگونه نئولیبرالیسم، حوزه ی عمومی را از طریق خصوصی سازی، تجاری کردن خدمات عمومی، فشارهای رقابتی به بروکراسی دولتی و مناسبات تجاری به نهادهای عمومی، محدود کرده است (Barnett, 2010). در این پژوهش، با روش توصیفی- تحلیلی و با استفاده از روش اسنادی، به بررسی تاثیر نئولیبرالیسم و سیاست های نئولیبرالی نظیر بازاریابی شهری، برندسازی شهری، توسعه شهری با جذب طبقه ی خلاق، کارآفرینی شهری، مشوق های اقتصادی توسعه، رقابت مناقصه ای بر شهر و شهرسازی سنگاپور پرداخته می شود.

۲-۱- نئولیبرالیسم

در طول سه دهه ی اخیر، مفهوم نئولیبرالیسم به طور وسیعی اقتصاد سیاسی دولت- ملت ها را در ابعاد مختلف فضایی متأثر ساخته است. در واقع پیش از آن تا دهه ی ۱۹۶۰ نوعی لیبرالیسم

در طول سه دهه ی اخیر، مفهوم نئولیبرالیسم به طور وسیعی اقتصاد سیاسی دولت- ملت ها را در ابعاد مختلف فضایی متأثر ساخته است. و بر این اساس، کشورهای شرق آسیا (بویژه کره ی جنوبی، هنگ کنگ، تایوان، سنگاپور و مالزی) با تکیه بر الگوهای بازار و توسعه ی برون گرا، رشد اقتصادی بسیار چشم گیری داشته اند (Wu, 2008). مطالعه گفتمان نئولیبرالیسم در برنامه ریزی شهری به دلایل زیر اهمیت بسیار زیادی در نظریه و عمل برنامه ریزی دارد: ۱- نئولیبرالیسم چارچوبی جدید برای تجزیه و تحلیل مفاهیمی مانند جهانی شدن، سیاست زدایی، دولت رفاه، آزادسازی بازار و حکمروایی فراهم می یابد که بر نظریه ی برنامه ریزی بسیار تأثیر گذار است. ۲- نئولیبرالیسم از طریق برنامه های مدیریت عمومی جدید، تغییرات جامعی بر نهادها و سازمان های برنامه ریزی عمومی ایجاد کرده است. ۳- نئولیبرالیسم، برنامه ریزی عمومی را به شدت به چالش کشیده است. ۴-